

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

14.10.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Україна посилює співпрацю з ЄС у сферах культури та медіа: результати й подальші кроки](#)

[Від регіональної ініціативи до бізнес-проекту: тези дискусії про промоцію української культури у світі. – Вероніка Якимець](#)

Мовні питання

[Слово за словом повертає мову предків: українець створив словник для лемків у всьому світі. – Дарина Рубан](#)

Регіональна культурна політика

[«Списку точно немає»: чому стався скандал з Феліксом Редькою і чиї концерти ще забороняли у Львові. – Юрій Мартинович](#)

Благодійність

[«Паляниця»: художниця Жанна Кадирова створила благодійний фонд на підтримку митців на фронті. – Дар'я Лобанок](#)

Театр

[«Я зараз дивлюсь на вас і радію», – Ліна Костенко про виставу «Маруся Чурай». – Наталія Лебідь](#)

[DRAMA QUEEN. Колонка Лени Лягушонкової про драматургію як ugly privilege. – Лєна Лягушонкова](#)

Музика

[Композиторці Аллі Загайкевич надали звання Maestra Honoris Causa Королівської консерваторії в Гаазі. – Дар'я Лобанок](#)

Візуальні мистецтва

[МУХі в бурштині, або чому українське мистецтво ходить по колу. – Анна-Марія Кучеренко](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Фестиваль ностальгії: що покажуть на 10-му Київському тижні критики. – Алекс Малишенко](#)

[Кінофестиваль «Молодість» оголосив програму міжнародного конкурсу. –](#)

[Валерія Буняк](#)

[Квідр-драма «Чорна хустка» з Оксаною Черкашиною вийшла онлайн на Takflix](#)
[На «Київстар ТБ» відбудеться прем'єра оригінального серіалу «Страшна сила».](#)
[– Діана Горон](#)

[Довженко. Поки ще не бронзовий. – Юрій Луканов](#)

[«Довженко. Перший погляд»: неідеальна, але амбітна спроба переосмислити](#)
[постать класика. – Юлія Рак](#)

[Наріман Алієв про те, чому не поспішає з новим фільмом «Орталан», який](#)
[анонсував ще 5 років тому. – Анастасія Курінська](#)

Література. Книговидання

[«Нитка, яка витримала»: у Києві презентували книгу з 15 історіями про](#)
[дорослішання дітей в умовах війни. – Валерія Буняк](#)

[«Вогонь не дочитав»: «Книголав» продає вцілілі книжки після атак на склади. –](#)
[Дар'я Лобанок](#)

Музейна справа

[Полтавський краєзнавчий музей частково оцифрував свою колекцію. – Дар'я](#)
[Лобанок](#)

[Дослідники відкрили вільний доступ до архіву Підгорецького замку XVIII–XX](#)
[століть \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

[Від античності до сучасності: в Ужгороді відкрили виставку про кераміку](#)
[Закарпаття. – Микола Шмигін](#)

[Війна очима іноземця: про що роман Щепана Твардоха «Нуль» і чому його](#)
[обговорюють в Україні. – Поліна Горлач](#)

Загальні питання

Україна посилює співпрацю з ЄС у сферах культури та медіа: результати й подальші кроки

Відбулося 11 засідання Кластера 4 Підкомітету з питань економіки та іншого галузевого співробітництва Комітету асоціації між Україною та Європейським Союзом. Від Міністерства культури України участь у засіданні взяла заступниця міністра з питань європейської інтеграції Н. Мовшович, яка окреслила представникам DG EAC та DG CNECT Європейської Комісії останні ключові зміни у секторах культури та медіа України. Сторони обговорили прогрес України у сферах культури, медіа та аудіовізуальної політики, зокрема захист культурної спадщини, розвиток інституційної спроможності культурного сектору, відновлення українського медіапростору та подальше наближення законодавства України до права Європейського Союзу. У частині сесії «Культура» Мовшович поінформувала про результати реалізації Стратегії розвитку культури України до 2030 року. За результатами моніторингу стану виконання заходів Операційного плану Стратегії, запланованих на 2025 рік, 45 із 67 були повністю реалізовані. Окрему увагу було приділено захисту культурної спадщини та міжнародній підтримці України, зокрема операційній діяльності Ukraine Cultural Heritage Fund (UCHF), а також активностям європейських партнерів у рамках ініціативи ЄС Team Europe. У 2026 році Ukraine Cultural Heritage Fund перейшов до операційної роботи: за результатами URC2026 сформовано перший портфель проєктів, а міжнародні партнери заявили понад 4,3 мільйона євро внесків. Окремо було відзначено позитивну динаміку співпраці в межах Програми ЄС «Креативна Європа», де українські організації продовжують демонструвати високу активність та залучати грантове фінансування для культурних і аудіовізуальних проєктів. У межах Culture Moves Europe у 2025–2026 роках підтримку отримали 257 українських митців та культурних професіоналів, що вивело Україну на третє місце за кількістю переможців після Німеччини та Франції. Зі свого боку, представники Єврокомісії презентували нову стратегічну ініціативу ЄС «Культурний компас для Європи» (Culture Compass), окресливши її основні складові: посилення резильєнтності сектору, підтримку культурного розмаїття, цифровий трансформаційний перехід та інтеграцію культури у зовнішню та безпекову політику ЄС. Окремим блоком під час засідання було представлено ситуацію в українському медіасекторі, який продовжує зазнавати значних втрат унаслідок повномасштабної збройної агресії російської федерації. Мовшович поінформувала про заходи з підтримки українських медіа та журналістів, зокрема результати Ukraine Recovery Conference 2026, у межах якої було оголошено пакет підтримки українських медіа на 1,5 млн євро на 2026–2027 роки. Окрему увагу приділено європейській інтеграції у сфері медіа. Україна працює над приведенням національного законодавства у відповідність до Європейського акту про свободу медіа (EMFA) та імплементацією Директиви (ЄС) 2024/1069 щодо протидії SLAPP. З цією ж метою у Верховній Раді України створено відповідну робочу групу для імплементації EMFA. За результатами оновленого Всесвітнього індексу свободи преси «Репортерів без

кордонів» за 2026 рік, Україна піднялася на 7 позицій та посіла 55-те місце серед 180 країн. Україна продовжує роботу над реформуванням культурної та медійної сфер і подальшим наближенням національного законодавства та практик до стандартів Європейського Союзу. Джерело:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1108627-ukrayina-posiliuje-spivpraciju-z-jesu-sferax-kulturi-ta-media-rezultati-i-podalsi-kroki>

Від регіональної ініціативи до бізнес-проєкту: тези дискусії про промоцію української культури у світі. – Вероніка Якимець

У KRAÏNA EDEM 3 жовтня відбулася панельна дискусія «Місце України у світі, що формується: нові міжнародні зв'язки, суб'єктність, відповідальність, економічні та суспільні трансформації» під модеруванням співзасновниці й шеф-редакторки LB.ua Соні Кошкіної у рамках Global Culture Forum 2026. Йшлося про те, чи може регіональний проєкт промотувати українську культуру за кордоном і залучати іноземних донорів; що варто врахувати, коли створюєш культурні проєкти з погляду бізнесу; з якими перепонами стикається українська культурна дипломатія; і чи залучена держава в життя культурних ініціатив. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/13/773064_vid_regionalnoyi_initsiativi.html

Мовні питання

Слово за словом повертає мову предків: українець створив словник для лемків у всьому світі. – Дарина Рубан

Український викладач М. Тхір створив лемківсько-англійський словник на основі праці свого дідуся П. Пиртея. До видання додано запис лемківських слів латиницею, щоб їх могли читати й вивчати навіть ті, хто не знає кирилиці. Нове видання отримало назву «Lemko-Latinized English Dictionary» (2026). Над його створенням працював доцент кафедри Іноземної філології та соціальних бізнес-комунікацій Університету Короля Данила. М. Тхір витратив на укладення словника декілька місяців. За словами автора, видання насамперед призначено для лемків, русинів та їхніх нащадків, які живуть у різних країнах світу й хочуть краще пізнати мову своїх предків. Докладніше:

<https://shotam.info/slovo-za-slovom-povertaie-movu-predkiv-ukrainets-stvoryv-slovnyk-dlia-lemkiv-u-vsomu-sviti/>

Регіональна культурна політика

«Списку точно немає»: чому стався скандал з Феліксом Редькою і чиї концерти ще забороняли у Львові. – Юрій Мартинович

У Львові скасовано виступ стендап-коміка Ф. Редьки через його минулі контroversійні висловлювання та скарги громадськості, хоча в мерії заперечили наявність списків заборонених артистів. Цей інцидент актуалізував дискусію про межі «культури відміни» в умовах війни, нагадавши про попередні скасування концертів інших відомих виконавців у місті. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/kultura-spisku-tochno-nemae-chomu-stavsysa-skandal-z-feliksom-redkoyu-i-chii-kontserti-shche-zaboronyali-u-lvovi>

Благодійність

«Паляниця»: художниця Жанна Кадирова створила благодійний фонд на підтримку митців на фронті. – Дар'я Лобанок

Українські художники Ж. Кадирова і Д. Рубан разом створили благодійний фонд «Паляниця», щоб допомагати митцям у війську. Назва відсилає до проєкту мисткині, в якому артоб'єкти імітують форму традиційного українського хліба, але виготовлені з річкового каміння на Закарпатті, які вона збирала власноруч. Це гуманітарний проєкт – усі отримані кошти з нього направляють на допомогу українським митцям, які нині у війську. За даними видання «Суспільне Культура», станом на 2025 рік артоб'єкт зібрав €420 390 та спрямував кошти на гуманітарну допомогу Україні. Фонд є продовженням цієї ініціативи. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/zhanna-kadirova-ta-denis-ruban-stvorili-blagodiynyi-fond-palyanicya-318325/>

Театр

«Я зараз дивлюсь на вас і радію», – Ліна Костенко про виставу «Маруся Чурай». – Наталія Лебідь

Про зустріч видатної поетеси Л. Костенко з творчою групою Івано-Франківського драмтеатру, який презентував у Києві новаторську виставу «Маруся Чурай». Авторка благословила сміливу сучасну інтерпретацію свого культового роману у віршах, відзначивши важливість збереження української культурної самості в часи нинішньої війни. На події також були присутні відомі діячі культури, зокрема С. Жадан, С. Вакарчук й І. Малкович. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/13/773170_zaraz_divlyus_radiyu_lina.html

DRAMA QUEEN. Колонка Лени Лягушонкової про драматургію як ugly privilege. – Лена Лягушонкова

Авторка досліджує залаштунки та виклики професії драматурга в сучасній Україні, порівнюючи її з «підвалом літератури» через мізерні гонорари та відсутність широкого визнання. Водночас авторка визначає концепт ugly privilege, за яким маргіналізований статус драматургії дарує митцям абсолютну творчу свободу писати без цензури й страху масштабного осуду. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/10/13/drama-queen-kolonka-lieny-liahushonkovo-pro-dramaturhiiu-iak-ugly-privilege/>

Музика

Композиторці Аллі Загайкевич надали звання Maestra Honoris Causa Королівської консерваторії в Гаазі. – Дар'я Лобанок

Королівська консерваторія в Гаазі присвоїла українській композиторці А. Загайкевич почесне звання Maestra Honoris Causa, повідомила Асоціація електроакустичної музики України. Мисткиня отримала нагороду з нагоди 200-річчя Королівської консерваторії. На честь Загайкевич 9 жовтня в гаазькій концертній залі Amare відбувся спеціальний виступ. Концерт став публічним

завершенням проєктного тижня під назвою «Музика заради миру та справедливості» («Music for Peace and Justice»). Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/alla-zagaykevich-otrimala-zvannya-maestra-honoris-causa-u-gaazi-318337/>

Візуальні мистецтва

МУХі в бурштині, або чому українське мистецтво ходить по колу. – Анна-Марія Кучеренко

Цьогоріч премія молодих художників і художниць МУХі повернулася після п'ятирічної паузи. 2 жовтня виставку фіналістів відкрито у Promprylad Art Center в Івано-Франківську – вперше за історію всеукраїнського конкурсу її було представлено не у столиці. 4 жовтня було оголошено результати: переможницею МУХі 2026 стала Д. Молокоєдова, а спеціальні призи отримали Д. Купріян і Е. Губанова. Приз за головну премію – 70 000 гривень, кураторська підтримка та статуетка авторства П. Нікітіної, переможниці премії МУХі 2021. Призери ж отримали по 30 000 гривень і кураторську підтримку. Авторка розповідає, чим – і чи взагалі – виставка молодих художників у 2026 році відрізняється від інших виставкових проєктів, створених за час повномасштабного вторгнення. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/premiya-muhi-2026-yak-molodi-hudozhnici-formuyut-mistectvo-viyni-318327/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фестиваль ностальгії: що покажуть на 10-му Київському тижні критики. – Алекс Малишенко

«Кіноманський фестиваль „Київський тиждень критики” цьогоріч відбудеться вдесьте. Ювілейна едіція стане останньою перед безстроковою паузою події. У планах – перезібрати фестиваль відповідно до нових реалій: культурних, фінансових та безпекових. З цим набором чинників наразі зіткнулися всі осінні київські кіноподії. І хоча їм переважно вдається проходити згідно з заявленими датами та зберегти повноту програми, є нюанси. Відбувається відтік глядачів і глядачок, а міжнародні гості в останній момент відмінюють заплановані поїздки. Поки майбутнє туманне та непевне, КТК базується на надійному фундаменті та запрошує поностальгувати. Як і в попередні роки, фільми у програму зібрали українські кінокритики та кінокритикині. До міжнародної програми увійшли п'ять артгітів з Канн та Венеції, а ретроспективу присвятили фаворитам глядачів і глядачок з попередніх дев'яти едіцій. Будуть і нові українські фільми». Автор розповідає, на що звернути увагу на 10-му Київському тижні критики, що відбудеться з 15 до 21 жовтня в кінотеатрі «Жовтень». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/10/14/772970_festival_nostalgiyi_scho.html

Кінофестиваль «Молодість» оголосив програму міжнародного конкурсу.
– Валерія Буняк

Київський міжнародний кінофестиваль «Молодість» оголосив фільми, що змагатимуться за перемогу в міжнародному конкурсі. Захід проходить 24 жовтня – 1 листопада. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253229/2026-10-13-kinofestyval-molodist-ogolosyv-programu-mizhnarodnogo-konkursu/>

Квір-драма «Чорна хустка» з Оксаною Черкашиною вийшла онлайн на Takflix

На платформі Takflix вийшла квір-драма «Чорна хустка» з українськими акторками О. Черкашиною й І. Островською в головних ролях. Фільм розповідає про двох жінок, чії стосунки змінюються на тлі війни та вимушеного переселення. Режисерка та сценаристка – К. Бойченко. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/10/13/kvir-drama-chorna-khustka-z-oksanoi-u-cherkashynoiu-vyyshla-onlayn-na-takflix/>

На «Київстар ТБ» відбудеться прем'єра оригінального серіалу «Страшна сила». – Діана Горон

19 листопада на «Київстар ТБ» вийде новий оригінальний серіал «Страшна сила». Напередодні прем'єри платформа презентувала офіційний трейлер 16-серійної мелодрами з елементами романтичної комедії. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/253223/2026-10-13-na-kyivstar-tb-vidbudetsya-premiera-oryginalnogo-serialu-strashna-syla/>

Довженко. Поки ще не бронзовий. – Юрій Луканов

Відгук на стрічку «Довженко. Перший погляд» режисера К. Коновалова. Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/253212/2026-10-13-dovzhenko-poky-shche-ne-bronzovyy/>

«Довженко. Перший погляд»: неідеальна, але амбітна спроба переосмислити постать класика. – Юлія Рак

Про фільм. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/topics/1108590-dovzenko-persii-pogliad-neidealna-ale-ambitna-sproba-pereosmisлити-postat-klasika>

Наріман Алієв про те, чому не поспішає з новим фільмом «Орталан», який аносував ще 5 років тому. – Анастасія Курінська

Режисер Н. Алієв розповідає про роботу над стрічкою «Орталан», яка присвячена темі повернення людини з депортації – її він аносував ще у 2021 році. Алієв поділився, на якому етапі зараз перебуває проєкт, як команда залучає міжнародне фінансування та чому відтворення Криму без доступу до півострова стало для них найбільшим викликом. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1426315-nam-treba-krim-a-v-nas-jogo-nema-nariman-aliev-pro-te-comu-ne-pospisae-z-novim-filmom-ortalan/>

Література. Книговидання

«Нитка, яка витримала»: у Києві презентували книгу з 15 історіями про дорослішання дітей в умовах війни. – Валерія Буняк

Благодійний фонд «Голоси дітей» спільно із Видавництвом Старого Лева презентували книгу «Нитка, яка витримала: історії дітей у війні» з 15 історіями дітей, чиє дитинство та дорослішання проходять в умовах війни. Історії розповідають про дітей та їхні родини, які зіткнулися з окупацією, втратою дому та необхідністю будувати життя в нових обставинах. Над есеями та репортажами, які увійшли до книги, з 2024-го до кінця 2025 року працювали українські, британські і польські письменники, журналісти, військові, правозахисники і дослідники. Частину прибутку від продажу книги спрямують на програми психологічної допомоги дітям та їхнім родинам, які переживають складний досвід війни. Докладніше:

<https://cs.detector.media/infospace/texts/186787/2026-10-13-nytk-a-yaka-vytrymala-u-kyievi-prezentuvaly-knygu-z-15-istoriyamy-pro-doroslishannya-ditey-v-umovakh-viyny/>

«Вогонь не дочитав»: «Книголав» продає вцілілі книжки після атак на склади. – Дар'я Лобанок

Видавництво «Книголав» запустило спеціальний проєкт «Вогонь не дочитав», у межах якого пропонує придбати примірники книжок, які вціліли після російських атак на склади компанії. «Вони пережили російський ракетний удар по нашому складу. Деякі обгоріли, деякі вкрилися кіптявою, інші мають пошкоджені обкладинки. Але всередині залишилися цілими. Їх усе ще можна читати, передавати друзям, ставити на полиці. Вони все ще можуть розповідати свої історії», – йдеться у повідомленні. Усі вцілілі книжки видавництво зібрало у п'ять категорій: «Нескорена сучасна проза», «Загартоване фентезі», «Відважна дитяча література», «Непохитна класика», «Стійкий нонфік». Книжки відправлятимуть випадковим вибором. Читач може обрати лише жанр. Вартість книги – 300 гривень. У видавництві зазначили, що кожна книга допоможе «Книголаву» відновитися після двох ракетних ударів за три місяці. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/knigolav-prodaye-vcilili-knizhki-pislya-atak-na-skladi-318315/>

Музейна справа

Полтавський краєзнавчий музей частково оцифрував свою колекцію. – Дар'я Лобанок

Полтавський краєзнавчий музей імені Василя Кричевського оцифрував частину колекції та представив цифрову платформу. Основний його фонд налічує понад 230 тисяч експонатів. Це, зокрема, давньоєгипетські колекції, античні старожитності, антикварна зброя, археологічні знахідки національного значення, мистецькі твори, етнологічні, природничі артефакти тощо. Наразі на сайті музею доступні понад 5000 оцифрованих експонатів, 3D-моделі, відеоекскурсії з оглядом на 360 градусів, аудіосупровід та переклад українською жестовою мовою. Музейники планують надалі доповнювати матеріалами про

Полтавщину. Заклад з 2021 року зачинено на ремонтно-реставраційні роботи. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/poltavskiy-krayeznavchiy-muzey-ocifruvav-chastinu-kolekciji-318322/>

Дослідники відкрили вільний доступ до архіву Підгорецького замку XVIII–XX століть (ФОТО). – Микита Кишиневський

У відкритому доступі з'явився цифровий архів матеріалів про історію Підгорецького замку на Львівщині. Колекція містить понад сто документів, світлин та газетних вирізок, які охоплюють період із 1767 до 1936 року. Докладніше:

<https://shotam.info/doslidnyky-vidkryly-vilnyy-dostup-do-arkhivu-pidhoretskoho-zamku-xviii-xx-stolit-foto/>

Від античності до сучасності: в Ужгороді відкрили виставку про кераміку Закарпаття. – Микола Шмигін

В Ужгородському скансені відкрито масштабну виставку «Кераміка Закарпаття: артефакти, традиції, сучасність». Представлено археологічні артефакти, вироби народних майстрів XIX–XX століть і сучасні студентські роботи. Головна мета проєкту – показати безперервність традицій гончарства на Закарпатті через поєднання різних історичних епох. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1108504-vid-anticnosti-do-sucasnosti-v-uzgorodi-vidkrili-vistavku-pro-keramiku-zakarpattia>

Війна очима іноземця: про що роман Щепана Твардоха «Нуль» і чому його обговорюють в Україні. – Поліна Горlach

У видавництві «Фабула» вийшов український переклад роману «Нуль» («Null») польського письменника Щепана Твардоха. Книжка розповідає про 43-річного польського історика з позивним Кінь, який після початку повномасштабного російського вторгнення вступає до Збройних сил України. У Польщі роман отримав кілька літературних відзнак, зокрема премії «Ніке» та Empik Bestsellery. Водночас в Україні він спричинив дискусію про етичність художнього осмислення війни, відповідальність іноземних авторів перед людьми, чий досвід вони описують, та вплив таких книжок на сприйняття українського війська за кордоном. Авторка зібрала реакції письменників, військових і журналістів, поспілкувалася з письменником та перекладачем О. Сливинським, який працює з польською літературою, а також із видавництвом «Фабула». Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1425595-vijna-ocima-inozemca-pro-so-roman-sepana-tvardoha-nul-i-comu-jogo-obgovoruut-v-ukraini/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,
головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm